

Forslag til referat fra møte i temagruppe kommunalteknikk den 25.04.17

Sted: Skedsmo rådhus, møterom Solberg

Tid: 11:00-14:15

Til stede: Monica Gudim, Gjerdrum kommune (leder)
Linda Angela Grimsgaard, Rælingen
Tone Helland, Skedsmo
Terje Martinsen, Lørenskog
Anette Åkerstrøm, Ullensaker
Liv Thea Hanestad, Sørum
Simon Haraldsen, Fylkesmannen i Oslo og Akershus (13:00)
Line Gustavsen, prosjektleder (referent)

Forfall: Nazhad Chawshin, Fet
Abdel Burkan, Nittedal
Trygve Rognstad, Gran
Dag Brovold, Nannestad
Kari-Anne S. Gorset, Lunner
Eirik Rismyhr, NRA
Ola Rosing Eide, Statens vegvesen.

Kopi av referat sendes: Toril Giske, Oslo kommune

Sak	Innhold	Ansvar/frist
10/17	Godkjenning av innkalling og dagsorden, saker til eventuelt Vedtak: Innkalling og dagsorden godkjennes	
11/17	Gjennomgang av aktuelle referater Vedtak: Gjennomgang av referatene tas til orientering.	
12/17	Runde rundt bordet: <i>Rælingen:</i> Mye utbygging, mye vann og avløspledning. <i>Skedsmo:</i> Nesten ferdig med overvannsveilederen sammen med Lørenskog og Rælingen. Skal bearbeides i kom.tek.gruppa slik at vi får en felles plan i hele vannområdet. AF ledninger –jobber fortsatt med å bytte dem ut. Setter nå krav til noen utbyggingsprosjekter om blågrønne løsninger. <i>Lørenskog:</i> Skifter ut avløpsrør fortløpende. Fangdammer – funnet fin plassering på dam. Jobber med Bålidammen for å få den tilbake til	

	<p>opprinnelig tilstand. Har kollapset i 2 omganger. Nå er dammen tom og demningen har forsvunnet. Skal settes i stand.</p> <p><i>Ullensaker:</i> Mye utbygging som krever ledningsnett forlengelse. Ny ringledning rundt Jessheim sentrum planlegges. Skal skifte ut de siste 700 meterne med fellesledninger i år. Nytt vannbehandlingsanlegg ved Hurdalssjøen. I drift 2018. Kløfta renseanlegg skal legges ned – det står på kvikkleire. Skal føres videre til Gardermoen RA. FOU-prosjekt for å se på en etterpoleringstrinn av fosfor (sandfilter). Krav på 98% rensing. FOU-prosjekt ferdig 2018. Gardermoen RA utbygget med etterpoleringstrinn og opp dimensjonert, ferdig 2021.</p> <p><i>Sørum:</i> Omorganisering, vann og avløp er slått sammen med eiendom. Jobber med mye forskjellig. Legger ned renseanlegg – går inn i MIRA. Litt pause i de store prosjektene. 2 renseanlegg er ikke koblet på MIRA enda.</p> <p><i>Gjerdrum:</i> Tilknytning til MIRA om en måneds tid. Skal begynne å funksjonsteste pumpestasjon denne uka. Offisiell åpning en dag i mai. Har ikke vært noe overløpskontroll på gamle renseanlegget. Gamle renseanlegget skal bygges om til en driftsbasis. Håper å få sendt ut i sommeren de siste påleggene på spredt avløp. Er igjen ca. 200 stk. Innen 2021 bør Gjerdrum ha ganske god kontroll på spredte avløp. Gir 18 måneder på å få det på plass. Legger også ned vannverket.</p> <p>Aktuelt å ta å spore e-coli i dette området – stor hestegård/ridesenter, ser ikke endring etter oppgradering i renseanlegg. Se om vi kan få tatt prøver i år!</p> <p><i>FMOA:</i> Hatt foredrag for Sørum, Skedsmo og Fet om klimatilpasning og overvann. Administrasjon og politikere.</p> <p>En del utsatte pumpestasjoner med tanke på klimaendringer og flomproblematikk.</p> <p>Møte med alle prosjektlederne 30. Mai. 18. Mai blir det møte mellom alle sektormyndigheter og Østfold fylkeskommune.</p> <p>Nye retningslinjer for hvor mye fylkesmannens representanter skal bidra inn i vannområdene. Får ingen konsekvenser for kom.tek. gruppa.</p>	
13/17	<p>Orienteringssaker</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overvåking <ul style="list-style-type: none"> o Biologisk <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vannplanter og planteplankton <ul style="list-style-type: none"> • Fikk kun inn ett tilbud fra Faun, vi aksepterer tilbudet. ▪ Bunndyr <ul style="list-style-type: none"> • Frist 12. mai ▪ Begroingsalger 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Frist 15. mai <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fylkesmannen kommer til å legge inn en føring på midlene vi får tildelt til overvåking i 2017 om at de skal dekke kostnader ved biologisk overvåking, inkludert nye stasjoner i Nannestad. ○ Fysisk-kjemisk <ul style="list-style-type: none"> ▪ Årsrapport for 2016 kom fredag 21. april 2017. Vil bli sendt ut i løpet av inneværende uke. ▪ Synkende trender for fosfor og nitrogen på flere stasjoner, men også noen steder det øker. ○ Dyna og Norsk leca burde vært med i ett felles overvåkingsprogram. Miljødirektoratet skal ha gitt pålegg om dette. ○ - Vannmarsjen 2017 <ul style="list-style-type: none"> ○ Totalt 7 deltagere, gått totalt 225 km. Ønsker flere deltagere i 2018, muligens utfordre ett nabovannområde. - Rapportering 2016 <ul style="list-style-type: none"> ○ Rapporteringen for 2016 vil først foregå etter sommeren. Dette grunnet kapasitetsmangel slik at data som skal inn i det nye rapporteringssystemet ikke er på plass før da. - Logo <ul style="list-style-type: none"> ○ Styringsgruppa har sagt ja til å få utarbeidet en logo. Prisforespørsel ble sendt ut til tre firmaer, og to svarte innen fristen. Logobutikken har fått oppdraget. - Promoteringsmateriale <ul style="list-style-type: none"> ○ Styringsgruppa har også sagt ja til å utarbeide noe promoteringsmateriale. Tanken er å få laget en roll-up, og noen gaver til foredragsholdere, for eksempel miljøvennlig bærenett med den nye logoen. <p>Vedtak: Informasjonen tas til orientering</p>	<p>Prosjektleder følger opp dette med Dynea og Norsk leca ved anledning.</p>
14/17	<p>Tilsyn av private renseanlegg</p> <p>Prosjektleder har ikke fått noen til å komme på dette møtet for å holde ett innlegg.</p> <p>Erfaringer fra Morsa er at den største utfordringen etter gjennomført tilsyn er at kommunene har dårlig kapasitet til å følge opp problemanleggene etter tilsyn. Det kan være ulike årsaker til at et anlegg ikke fungerer, som feil bruk, feil installasjon eller mangelfull service. Dette gjør at også oppfølgningen etter et tilsyn kan være vanskelig.</p> <p><i>Orientering fra tilsynskurset i januar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Må føre tilsyn med de anleggene som er satt i drift. - Viste ulike typer løsninger, lovverket. - Anbefalt å være med på slike kurs. Var godt oppmøte fra kommunene på Romerike. 	<p>Prosjektleder innviterer driftsassistansen i Østfold til temagruppermøtet i august.</p>

	<p>- Lett å tenke at man begynner med tilsyn først når man er ferdig med oppryddingen, men man bør begynne med dette under oppryddingen.</p> <p>Viktig at kommunene samarbeider på dette. Bør få et mandat i kommunene om å utrede hvilken modell man skal velge på Romerike. Vanskelig å vite hvem som begynner og med hva. Ullensaker, Nittedal og Gjerdrum har kommet veldig langt i oppryddingen.</p> <p>Lørenskog lagde en lokal forskrift over hvor ofte man skulle ta prøver i året, men har ikke pålagt noen å gjøre noe enda. Har ikke begynt med tilsyn når noen bare har direkte utslipp fortsatt.</p> <p>Det finnes ulike modeller som kan velges:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Østfold: hvor driftsassistansen utfører kontrollene, mens kommunene tar seg av oppfølging av avvik - Drammensregionen: Vertskommunemodell, driftsassistansen følger også opp alle avvikene. <p>Kommunene på Romerike burde gå sammen om dette, men hvilken modell skal velges? Dette det trengs ett mandat til for å utrede.</p> <p>Kjersti i Ullensaker og Jan Erik Bøgeberg i Skedsmo bør involveres. Nettverksgruppa fortsetter med denne saken og har det på agendaen før sommeren, og spiller tilbake til kom.tek.gruppa.</p> <p>Vedtak: Deltagere i kom.tek.gruppa som også sitter i nettverksgruppa tar dette opp der, og spiller inn til kom.tek.gruppa. Det bør lages ett felles saksfremlegg for de kommunene som ønsker å delta. Driftsassistansen i Østfold inviteres til temagruppemøtet i august.</p>	
15/17	<p>Seminar om renseløsninger</p> <p>Veivesenet har laget en del rensedammer, veivann og overvannsproblematikk. Biotoper som nesten gror igjen. Problematisk med dammene. Men utviklet seg mye siden de første ble anlagt?</p> <p>Utbygginger – løsninger for midlertidige anleggsvirksomhet Dette er utfordrende for kommunene. Må ha et filtertrinn eller flokkilering (kjemiskfelling) i tillegg til rensedammen.</p> <p>Ullensaker kan ha en fin case, og kan muligens bidra på seminaret med konkrete eksempler. Anette undersøker litt om det er noen i kommunen som kan ta dette.</p>	<p>Annette undersøker med Ullensaker kommune om de kan stille med ett innlegg/så snart som mulig.¹</p>

¹ Etterskrift: Ullensaker kommune har sagt ja til dette.

	<p>Veivesenet har også en del erfaring. Kan være en løsning å dele en 30 min. bolk i to hvor en kommune får 15. minutter og Vegvesnet får 15. minutter.</p> <p>Monica har vært i kontakt med NVE i forbindelse med lovverk og kvikkleire. Den i Oslo som er best på området på ferie i tidspunktet. Det er flere på Hamarkontoret som kan være aktuelle, og dette undersøkes nå.</p> <p>Aktuell problematikk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hva må man som saksbehandler faktisk ta hensyn til? - Hvor går grensene mellom avdelingene i kommunen? 	Monica følger opp NVE.
16/17	<p>Møteplan 2017</p> <p>Tirsdag 29. august Tirsdag 24. oktober</p> <p>Vedtak: Møteplanen godkjennes.</p>	
17/17	<p>Eventuelt</p> <p>Ingen saker kom inn til eventuelt.</p>	